

OSNOVNA ŠOLA HUDINJA

LJUDJE IN GLASBA

Avtorici:

Larisa Bombač, 8.a

Julija Košak, 8.a

Mentorica:

Nadja Brinovec

Marec, 2005

»GLASBA JE LJUBEZEN, KI IŠČE BESEDO!!!«

Sidney Lemer

Pred davnimi, davnimi časi je bil le veter, ki je vršal skozi gosto trsje. Potem so se ljudje naučili uporabljati ogenj. Na ognjišču so ga vzdrževali tako, da so ga podpihovali skozi urezan trs. Nemara je pred približno štirideset tisoč leti prav takole po naključju nastala prva piščal (koščena piščal) na tem svetu. Prav gotovo so praljudje ustvarjali glasbo s svojimi telesi: v ritmu so s stopali, udarjali ob tla, ploskali z rokami, potresovali z ogrlicami in zapestnicami iz kosti, kamenčkov ali školjk. S pomočjo glasbe so se pogovarjali tudi z bogovi.

POVZETEK

Sva učenki osmega razreda osemletke na OŠ Hudinja v Celju. Letos ima najina raziskovalna naloga naslov Ljudje in glasba. Glasba je pomemben del najinega življenja, brez nje si ne predstavljava kako bi bilo. Ravno to je bil glavni vzrok, da sva si med mnogimi temami, ki so se nama zdele zanimive in bi jih želeli bolje spoznati, odločili ravno za to.

Najina naloga **je teoretično-empirična**. V uvodnem delu sva opisovali značilnosti in delitev glasbe, njen nastanek in razvoj, njene zvrsti ter naša občutenja in reagiranja nanjo. Za tem sva opisali vrste medijev ter jih natančneje opisali. Postavili sva še hipoteze in določili vzorec, ter sestavili anketo.

Ob koncu sva v zadnjem delu grafično predstavili rezultate dobljene z anketiranjem, ter jih poskušali kar najbolje razložiti, ter na podlagi le teh potrdili ali zavrnili na začetku postavljene hipoteze.

Ta tema se nama je zdela res zanimiva in sva vseskozi ob delu izredno uživali, saj je prav glasba tista, ki nas spremlja vsepovsod, torej na vsakem koraku. Iz pisanja te raziskovalne naloge sva se veliko naučili, bilo pa je tudi zelo zabavno. Naučili sva se samostojnega dela in ugotovili, da je izdelava kakršnekoli naloge težavna, a se splača, saj se ob takšnem načinu dela veliko naučiš.

VSEBINA

1. TEORETIČNI UVOD

1.1. SPLOŠNO O GLASBI

1.2. DELITEV GLASBE

1.2.1. Klasična glasba

1.2.2. Popularna (ali POP) glasba

1.3. GLASBA PRED 20. STOLETJEM

1.4. GLASBA 20. STOLETJA

1.4.1. Jazz

1.4.2. Zabavna glasba

1.5. GLASBA SVETA

1.5.1. Azija

1.5.2. Afrika

1.5.3. Amerika

1.5.4. Avstralija

1.5.5. Evropa

1.6. MEDIJI

1.6.1. Radio

1.6.2. Gramofon

1.6.3. Televizija

1.6.4. Kasete

1.6.5. Walkman

1.6.6. Diskman

2. HIPOTEZE

3. VZOREC

4. PREDSTAVITEV REZULTATOV

5. ZAKLJUČEK

6. LITERATURA

1. TEORETIČNI UVOD

1.1. SPLOŠNO O GLASBI

Ljudje po vsem svetu muziciramo in poslušamo glasbo. Glasbe je toliko vrst, kot je ljudi in krajev. Ima tudi pomembno vlogo v vsakdanjem življenju. Potrebujemo jo zato, da nas razvedri, daje nam spodbudo, kaže nam kako se svet spreminja, nas sprošča, nekateri čutijo, da jih glasba zbliža z bogom, nas drami, poziva in deluje kot znamenje, z njo izražamo občutja in prepričanja, nas zabava, z njo se sporazumevamo.

Glasba brez ritma bi bila kot človek brez hrbtenice. Ritem je skoraj vsak ponavljajoči se sunek ali udarec, ob katerem zaplešemo ali tolčemo z nogo. Udarjanje na boben je ena najbolj razširjenih oblik glasbe.

Večina kultur razvija samosvojo glasbeno tradicijo. Od posameznika do posameznika se glasba širi zgolj s poslušanjem in izvajanjem. Tako glasba ohranja živost in naboj. Zgodi pa se tudi, da se nemalokatera prelepa skladba izgubi.

Evropa se ponaša z bogato glasbeno tradicijo. Besedila in melodije se prenašajo iz roda v rod po ustnem izročilu. Starost ljudske glasbe je težko določiti, saj je njena značilnost ta, da se besedilo in napev nenehno spreminjata. S tem prikrivata svoj izvor. Številne ljudske pesmi so nastale že v srednjem veku, torej po letu 476 n.št. in vse tja do 15. stoletja. Evropska glasba se je oddaljila od bližnje vzhodne, iz katere je izšla in razvila harmonijo. Harmonija nastane, kadar zvenita skupaj dva ali več tonov. Tudi eksperimentiranje z različnimi tipi lahko vpliva na naše razpoloženje. Primer: lahkotni zvoki klavirja, ki nam dajo občutek varnosti.

1.2. DELITEV GLASBE

Glasba ima oznake, te pa nam pokažejo razlike med glasbenimi slogi v različnih delih sveta in povezave med njimi.

1.2.1. KLASIČNA GLASBA

Klasični skladatelji so si izmišljali različne strukture za svojo glasbo in jih potem razvijali in prirejali.

- ✓ **-SIMFONIJA:** zapletena skladba za orkester, navadno v štirih delih, imenovanih stavki. Primer: Simfonija št. 4= Felix Mendelssohn.(1809-1847).
- ✓ **-ORATORIJ:** dramatična skladba z versko tematiko, s solo pevci, zborom in orkestrom. Primer: Mesija= Georg Friedrich Handel (1685-1759).
- ✓ **-SONATA:** skladba v treh ali štirih stavkih, navadno za klavir ali pa za klavir in še en inštrument. Primer: Sonata za klavir v H-molu, Franz Liszt (1811-1886).
- ✓ **-OPERA:** glasbena drama, kjer petje prevzame vlogo govora. Opera se je rodila v Italiji v 16. stoletju. Primer: Čarobna piščal, Mozart (1756-1791).
- ✓ **-ROMANTIČNA GLASBA:** glasba, ki izraža čustva ali pripoveduje zgodbo. Romantični skladatelji so z čustvi v glasbi opisovali občutja svobode in strasti.(Liszt).

1.2.2. POPULARNA (ALI POP) GLASBA

Beseda **popularna** je latinskega izvora in pomeni ljudsko. Označuje nekaj, kar je poljubno, priljubljeno, lahko umljivo, znano in razširjeno. V glasbi je skupen izraz za množično modo, ki jo podpirajo javna občila in zabavna industrija. Ima več različnih zvrsti. Ta glasba je ponavadi vseč mnogim pripadnikom istega zgodovinskega veka.

- ✓ **-LJUDSKA GLASBA:** tradicionalna glasba iz kmečkega okolja, ki prehaja iz roda v rod skozi stoletja
- ✓ **-COUNTRY IN WESTERN:** glasba, ki izvira iz severne Amerike; petje pogosto spremlja kitara, violina ali benžo
- ✓ **-HEAVY METAL:** navadno zelo glasna glasba, ki jo spremljajo predirljive električne kitare in razbijanje bobnov.
- ✓ **-ROCK:** vokalna glasba z instrumentalno spremljavo. Besedila razkrivajo probleme mladih ali širšega okolja, družbe politike; pogosto so ljubezenska, protestna, zasmehljiva, žaljiva, groba in izzivalna, pozivajo pa tudi k miru. Melodije so večinoma izpeljane iz durovih in molovih lestvic, imajo poudarjen ritem in nezahtevna sozvočja. Glasba je izrazita, oblikovno pa prevladujejo kitične pesmi. Med inštrumenti so v ospredju električno ozvočene kitare, tolkala, elektronska glasbila ter druga zvočna sredstva sodobne tehnologije (zvočniki, ojačevalci). Njegove oblike se spreminjajo in nastajajo v povezavi z različnimi slogi, žanri, zvočnimi učinki in vsebinami. Videospoti in zvočni posnetki so preplavili vse celine, zanj so značilni tudi nastopi, velikanski shodi in festivali. Izstopajo povezave z gibalno-plesnimi in svetlobnimi učinki ter zunanjo podobo izvajalcev (oblačenje, frizure,...).
- ✓ **-TEHNO:** pretežno glasba iz računalnikov in elektronskih bobnov s ponavljajočimi se besedami, elektronskimi »bipi« in nabijanjem ritma
- ✓ **-ŠLAGER:** oblika nezahtevnih instrumentalnih ali pevskih skladb, ki so bile priljubljene pri občinstvu. Nasledile so ga popevke, songi – pesmi z instrumentalno spremljavo.
- ✓ **-CHANSON:** kabaretna pesem, v kateri prevladuje besedilo s šaljivo ali satirično vsebino.
- ✓ **-NARODNOZABAVNA GLASBA:** značilna zvrst našega časa in okolja, ter alpsko občutenih polk in valčkov. V petdesetih letih je zaživela z ansamblom bratov Avsenik, ki mu vse do danes sledijo številne vokalno instrumentalne skupine.

1.3. GLASBA PRED 20. STOLETJEM

V obdobju renesanse je glasba zacvetela. Dobila je nove razsežnosti in svežino. V baroku pa je postala zelo zapletena. Od pevcev so pričakovali, da bodo v počasno glasbo vključili okraske. Tako je glasba postala bolj dramatična. V tej novi glasbeni obliki, so dobila odličen prostor igranja in strastna čustva. To je bila opera, vodilni baročni skladatelj pa je bil Johann Sebastian Bach.

Ko je baročni slog zvenel že zastarelo je ljudem postala vseč bolj uravnovešena in zadržana glasba. To obdobje, med letoma 1750 in 1820, se imenuje klasika. V tem času so nekatere baročne glasbene oblike obdržale svojo priljubljenost, saj so se posodobila. V obdobju klasike je bila zelo cenjena tudi grška umetnost. Skladatelji so želeli v svojih skladbah doseči enak učinek harmoničnosti kot njihovi antični predniki. Znan pianist in skladatelj je Wolfgang Amadeus Mozart.

V začetku 19. stoletja je glasba postajala vse bolj romantična. Porodilo se je tudi zanimanje za umetnost in glasbo srednjega veka.

1.4. GLASBA 20. STOLETJA

1.4.1. JAZZ

Glasba 20. stoletja se nenehno spreminja. Okoli leta 1890 se je pojavil **JAZZ**, in sicer v ZDA. Povezal je glasbo črncev in belcev in uveljavil določene instrumentalne zasedbe, improvizacijo ter skozi čas razvil različne sloge. Črnci priseljeni v Ameriko, so peli duhovne, delovne pesmi in druge posvetne pesmi, ki so bile zrcalo novega okolja, hkrati pa so vsebovale prvine afriške ljudske glasbe. Le te izstopajo v ritmu, improviziranju in posebnih tonskih višinah, ki so jih imenovali **blue notes** (modri toni). To so nekoliko spremenjene tonske višine durove oziroma molove lestvice, ki dajejo melodijam otožen značaj. Tako nastane **blues**. Črnci so prišli v stik tudi z instrumentalno glasbo raznorodnih belih priseljencev, zlasti z uličnimi godbami in popularno kavarniško klavirsko glasbo, imenovana **ragtime**. Prevzeli so nekatere instrumente in začeli svojo

glasbo še igrati. Tako se je iz povezave ragtimea, duhovnih pesmi, bluesa in instrumentov rodil jazz. Moški so nosili ohlapne obleke, široke kravate, pisane šal ovratnike, in dvobarvne čevlje. Znani predstavniki jazza so: Miles Davis, Dizzy Gillespie, Charlie Parker,...

Pregled Razvoja In Slogov V Jazz Glasbi:

1900 : rojstvo jazza v **New Orleansu** in »**črnski slog**«, ki se nanaša na najmanjše instrumentalne sestave.

1910: Dixieland- beseda označuje južne dežele ZDA, v glasbi pa jazz, ki so ga pod tem imenom prevzeli in izvajalci belci.

1920 :Chicago- slog je povezan z ameriškim mestom, ki je postalo novo središče jazza. Izvajajo ga beli glasbeniki po vzoru predhodnih slogov, v delno spremenjeni instrumentalni zasedbi, v njej pa so dobili osrednjo vlogo solisti.

1930: Swing- je enakomerno zibanje, v jazzu pa dosledna izmenjava poudarkov. Izvaja ga zasedba big banda, to je večje instrumentalne skupine s saksofonom

1940: Bebop- je beseda, ki zvočno slika ritmični obrazec. V jazzu označuje nemiren virtuozni slog, ki so ga sprva izvajale črnske zasedbe.

1950: Cool jazz (hladen jazz)- je ime za izrazito umirjene skladbe v izvedbi najmanjših komornih zasedb.

1960: Hard bob- označuje s pridevnikom hard (trd) slog, ki je nadaljevanje beboba v izrazitejši obliki.

1970: Free jazz- poudarja z besedo free (svoboda) široke glasbene zglede, enakopravnost vseh instrumentov in popolnoma improvizacijo.

Jazz rock- prevzema prvine popularne glasbe in sodobna elektronska glasba.

Fusion- je najmlajša smer, to je združevanje vseh poprejšnjih slogov jazza in tudi povezave z etno in klasično glasbo.

V to glasbo so povezovali energijo in ritem afriške glasbe z zvoki in glasbili Zahoda. Razširil se je po vsem svetu.

JAZZ V SLOVENIJI: njegov začetnik v Sloveniji je bil skladatelj **Bojan Adamič**. V drugi polovici 20. stoletja so v Sloveniji zaživel jazz ansambli in orkestri z

znanimi instrumentalisti, ustvarjalci in dirigenti, kot so: **Urban Koder, Mojmir Sepe, Jože Privšek, Petar Ugrin, Janez Gregorc** in drugi.

1.4.2. ZABAVNA GLASBA

Izraz **zabavna glasba** se lahko nanaša na katero koli glasbeno zvrst, od balad do popevk. Pop je malce natančnejši izraz in vključuje glasbo od rock and rolla iz 50. let, do rapa v 90. letih. Rock and roll je bila prva glasbena zvrst, ki je neposredno nagovorila mlade. Z Elvisom Presleyem se je rock and roll udomačil po vsem svetu. Znani pevci in skupine iz tistega časa so: Beatlesi, Rolling Stonesi, Johnny Rotten z punkovsko skupino Sex Pistoles, Bruce Springsten in seveda Elvis.

Med tistimi, ki so bili znani takrat in so popularni še danes poznamo: Tino Turner, Madonno, Michaela Jacksona,...

ROCK'n'ROLL:

(1950-1960) Moški so nosili dolge zalizke in naoljene lase s kodrčkom na čelu, tesne, cevaste črne hlače, trakce namesto kravat, semiš čevlje s podplati iz surove gume ali ošiljene usnjene škornje. Znani predstavniki so Elvis Presley, Buddy Holly, Eddie Cochran,...

GLAM ROCK:

Moški in ženske so se močno ličili in divje oblačili v pisane ali kovinske barve, barvali ali belili so si lase in nosili čevlje z debelimi podplati. Znani predstavniki so: David Bowie, Gary Glitter, Sweet,...

PUNK:

Pozna sedemdeseta leta so čas punka- divjih pesmi, ki so odražale jezo in razočaranje številnih mladih tistega časa. Ljudje, večinoma mladi so se oblačili odštekano, prav taka je bila frizura, kot nakit so nosili verige in uhane na raznih delih telesa.

RAP:

Ta glasba se je razvila iz izkušenj mladih črncev, živečih v Ameriki. Nastopajoči »govori« v ritmu in rimah ob spremljavi elektronskih bobnov in praskanja gramofonske igle po vrteči se plošči. Nekateri glasbeniki, na primer znani Ice-T,

so postali kultni junaki in njihove plošče se prodajajo v milijonih izvodov. Svetovno znani raparji so: Eminem, Tu pac, Nelly, Snoop dog,... V Sloveniji pa sta zelo znana 6 pack čukur in Trkaj.

FOLK GLASBA:

(1940-1950) Vsaka dežela ima svoje tradicionalne ljudske pesmi, ki govorijo o vsakdanjem življenju ljudi, njihovem delu, domovih, bojih, otrocih, pa o naravi in letnih časih. V 19. stoletju so stroji prevzeli marsikatero delo, ki so ga odtlej opravljali ročno, zato so se ljudje selili v mesto in iskali službe. Da ljudske pesmi ne bi utonile v pozabo so se nekateri glasbeniki lotili njihovega zbiranja in zapisovanja.

POPEVKE:

Pogosto govorijo o ljubezni in čustvih. Mnoge pesmi skupine The Beatles so ljubezenske. Značilna je prijetna, dostopna pevska melodija, brez umetniških zahtev. Ta skupina štirih angleških glasbenikov je uveljavila BEAT glasbo (beat = udarec, v glasbi pa ojačan ritmični utrip).

Glasbeniki lahko vplivajo na politike in sploh na ljudi s skrbnim izborom sloga in vsebine svojih skladb. Znana skupina iz leta 1967 je skupina Hair (lasje). Njihov muzikal govori o uporabi ameriške mladine proti družbi v času vietnamske vojne. Ker ima glasba tako silovit naboj, številne legende pravijo, da so jo ustvarili bogovi!

1.5. GLASBA SVETA

Ta izraz označuje glasbo, ki jo ustvarjajo predvsem zunaj Evrope, Amerike in Avstralije živeča ljudstva. Te kulture imajo vsaka svoj slog klasične in popularne glasbe.

1.5.1. AZIJA

INDIJA:

Tradicionalna indijska glasba se je rodila v hindujskih svetiščih in na kraljevskih dvorih. Slišimo jo tudi v indijskih filmih.

GLASBILA: -sitar (strunsko glasbilo)
-tabla (par majhnih bobnov)
-flavta

KITAJSKA:

Ta glasba je stara več kot 2000 let. Prvi orkestri so igrali ob zapletenih verskih in dvornih obredih in so šteli po več sto godbenikov.

INDONEZIJA:

Za glasbo gamelanov je značilen hipnotičen ritem. Vaški godci z doma narejenimi glasbili, kot so bonang, gambang in bobni, spremljajo lutkovne igre.

RUSIJA:

Ruske pesmi in plese pogosto spremlja trikotna balalajka.

JAPONSKA:

Tradicionalna dvorna glasba se imenuje »gagaku«. Stara je 1300 let, v cesarski palači pa jo igrajo še danes.

1.5.2. AFRIKA

Glasba spremlja ljudi pri vsakdanjih opravilih, posebno pri vsakdanjih verskih obredih in praznovanjih.

GLASBILA: -bobni (iz lesa, kovine, posušenih rastlin, gline ali živalskih kož)
-ksilofon
-železni zvonci

BLIŽNJI VZHOD IN S. AFRIKA:

Arabske pesmi spremljajo piščali, bobni in strunska glasbila, kot sta ud in kanun.

1.5.3. AMERIKA

S. AMERIKA:

Pri ameriških Indijancih je glasba del obredov, s katerimi skušajo npr. priklicati dež ali doseči uspeh na lovu. Poglavitna glasbila so bobni in ropotulje.

J. AMERIKA:

V Braziliji, Peruju in Boliviji so doma panove piščali. Narejene so iz različno dolgih cev, povezanih skupaj. Nanje igrajo tako, da z vrha pihajo vanje.

POREČJE AMAZONKE:

Sveto glasbilo številnih plamen iz deževnega gozda je flavta. Amazonski Indijanci igrajo na flavte z nosom.

1.5.4. AVSTRALIJA

Tamkajšnji domorodci igrajo na nenavadna glasbila. Eno izmed njih je didžeridu, nekakšna trobenta, narejena iz votle drevesne veje, dolge več kot meter. Glasbenik poje in piha vanjo in ji izvablja poln, momljajoč zvok.

1.5.5. EVROPA

Glasba ima pomembno vlogo v krščanskem svetu. Nekdanji molitveni spevi so bili enoglasni; najslavnejši je gregorijanski koral, ki je dobil ime po papežu Gregorju.

1.6. MEDIJI

1.6.1. RADIO

Radio so iznašli leta 1895, prvi radijski sprejemnik pa je začel delovati v ZDA leta 1921. Ti sprejemniki so bili zelo šibki in so imeli slušalke. Leta 1948 so izumili tranzistorje, ki so v aparatih nadomestili velike elektronike. Začeli so izdelovati prenosne radijske sprejemnike. Radio spada med pomembnejša sodobna sredstva za zabavo, vzgojo in javno obveščanje.

1.6.2. GRAMOFON

Ljudje so uporabljali gramofon za poslušanje glasbe. Gramofonska plošča je bila zelo popularna v letu 1887, ko je bila izumljena. Prve gramofone je poganjala vzmet, ki so jo morali sproti navijati. Imeli so kovinsko iglo.

1.6.3. TELEVIZIJA

Leta 1926 se prične prenos gibljivih slik z elektronsko-magnetnimi valovi (radijska tehnika), danes praviloma kombiniran prenos zvoka in slike. Barvno televizijo so uvedli leta 1954 v ZDA.

1.6.4. KASETA

1963 leta se pojavi ohišje za fotografske filme, magnetofonske trakove,...
KASETNI MAGNETOFON je tranzistorski magnetofon za igranje tovarniško zaprtih magnetofonskih trakov (kasetno vložek).

1.6.5. WALKMAN

Je naprava za poslušanje glasbe. Je zelo praktična saj nam omogoča, poslušanje glasbe med hojo in na terenu. Vanjo lahko vstavimo samo kaseto.

1.6.6. DISKMAN

Diskman je naprava za poslušanje glasbe, v katero lahko vstavimo samo CD-je. Razvila se je konec v začetku devetdesetih. Njen namen je bil, omogočiti poslušanje zgoščenk na poti in med gibanjem.

2. HIPOTEZE

Hipoteza 1:

Mladostniki raje poslušajo tujo glasbo, odrasli pa raje domačo glasbo.

Hipoteza 2:

Medij, ki ga tako mladostniki kot odrasli največ poslušajo je radio.

Hipoteza 3:

Mladostniki več poslušajo radio Fantasy, odrasli pa več radio Celje.

Hipoteza 4:

Mladostniki imajo svojega najljubšega glasbenega izvajalca, odrasli pa ne.

Hipoteza 5:

Mladostniki več gledajo glasbene programe po TV, odrasli pa manj manj.

Hipoteza 6:

Mladostniki si glasbo na zgoščenkah najpogosteje »potegnejo« z interneta, medtem ko jih starejši raje kupijo v trgovinah.

Hipoteza 7:

Mladostniki poslušajo glasbo zelo naglas, odrasli pa tako, da nobenega nič ne moti.

Hipoteza 8:

Mladostniki poslušajo glasbo aktivno, odrasli pa zgolj kot ozadje.

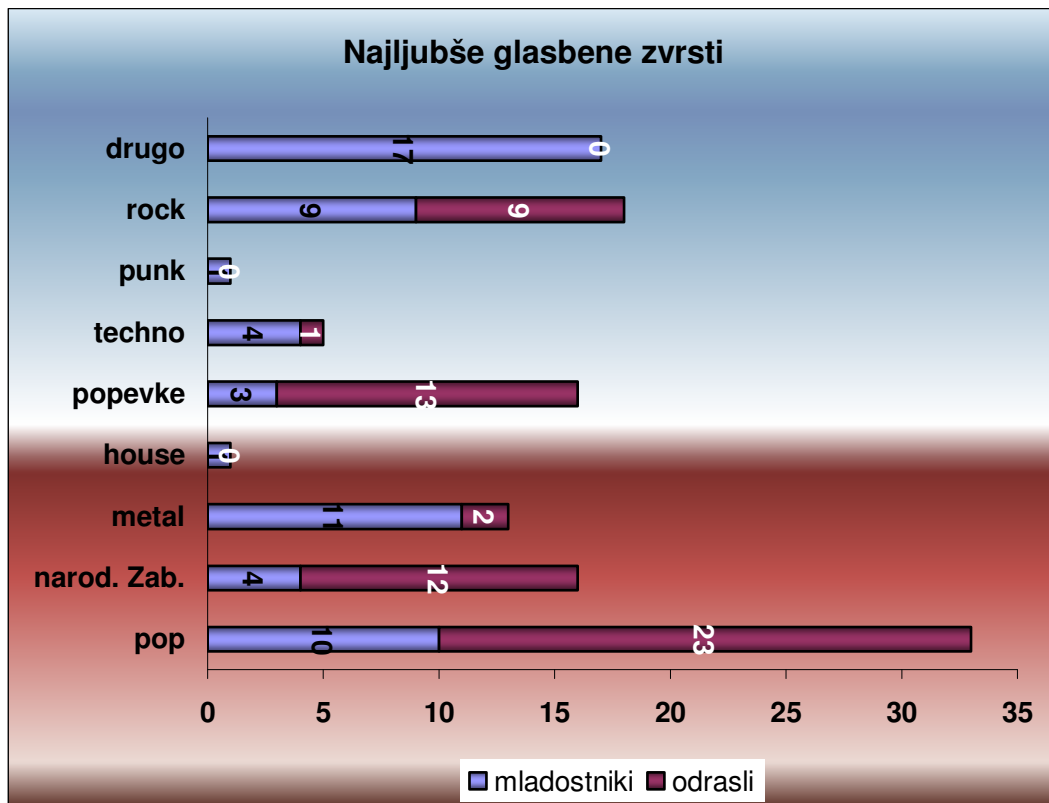
3. VZOREC

V anketo najine raziskovalne naloge sva zajeli 120 ljudi, od tega 60 mladostnikov starih od 14 do 15 let in 60 odraslih med 30. in 50. letom starosti. Mladostniki, ki so sodelovali v raziskavi so učenci OŠ Hudinja, odrasle anketirance pa sva k sodelovanju povabili na terenu, saj sva kar neka vikendov pred celjskimi nakupovalnimi središči zaustavljali mimoidoče in jih prosili za sodelovanje.

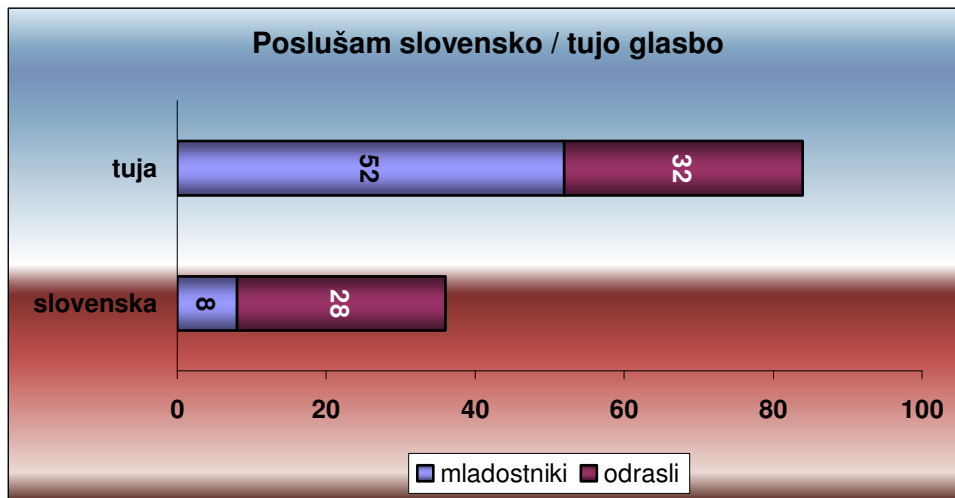
4. PREDSTAVITEV REZULTATOV

1. Katero zvrst glasbe najraje poslušate?

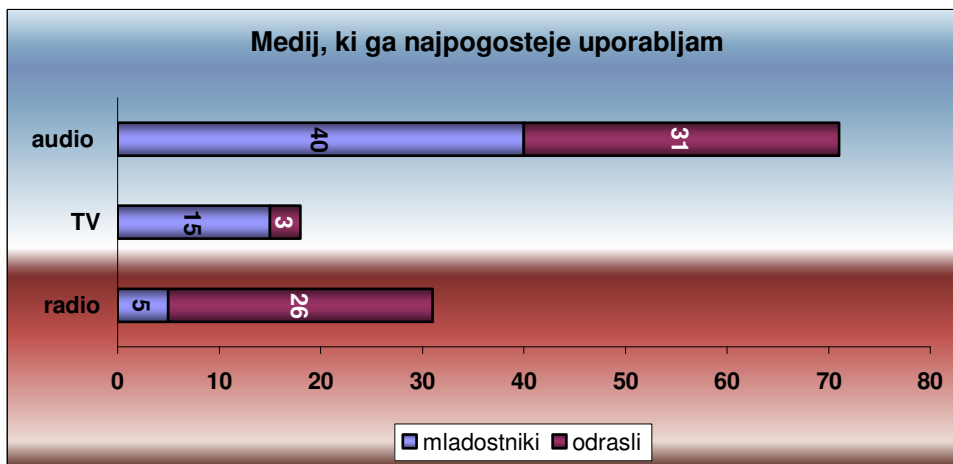
Izmed zgoraj naštetih zvrsti glasbe, največ mladih poslušča drugo. V to skupino spadajo tisti, ki poslušajo vse glasbene zvrsti (teh je bilo 10) in tisti, ki poslušajo rap. Rap sva pozabili vključiti med zvrsti glasbe, saj sva menili, da ta zvrst ni pri nas tako popularna kot drugje. Kljub temu sva ugotovili, da se je sedem mladih anketirancev odločilo za to zvrst. Pri starejših pa prevladuje pop, saj se je zanj odločilo kar 23 anketiranih.

2. Obkrožite trditev, ki velja za vas!

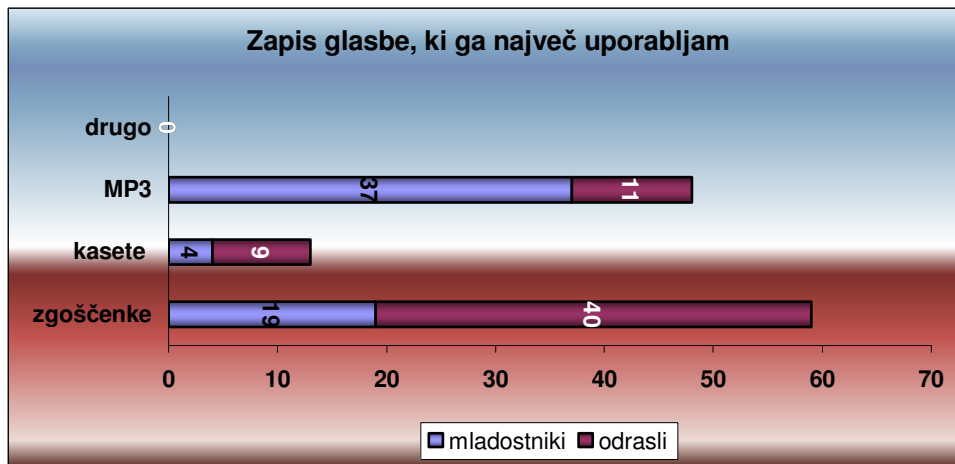
Iz grafa je razvidno, da mladostniki več poslušamo tujo glasbo. Razlog za to, da med mladostniki prevladuje bolj tuja kot slovenska glasba je prav gotovo ta, da je več tujih glasbenih lestvic ter tudi več tujih glasbenih izvajalcev.

3. Preko katere vrste medijev največ poslušate glasbo?

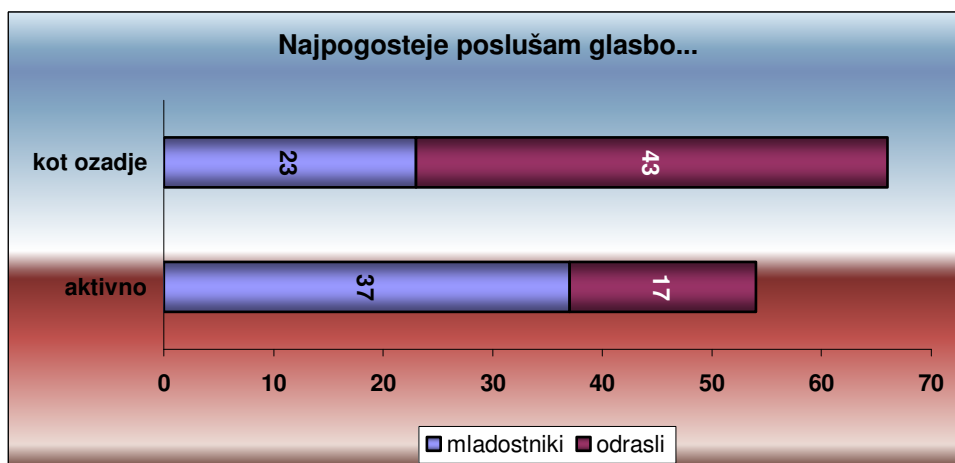
Ta rezultat naju je zelo presenetil, saj sva menili, da je najbolj popularen medij pri mladih prav radio, za katerega pa se je pri anketi odločilo najmanj mladostnikov. Očiten rezultat pa je, da tako mladostniki kot odrasli najraje poslušajo audio naprave.

4. Katero obliko glasbenega zapisa največ uporabljate?

Kot je iz grafa razvidno, mladostniki za obliko glasbenega zapisa največ uporabljamo MP3 in zgoščenske, med tem ko starejši še kar ostajajo pri zgoščenkah. Vzroki za to so v tem, da se tehnologija vedno bolj razvija in s tem odkriva novejšje zapise glasbe.

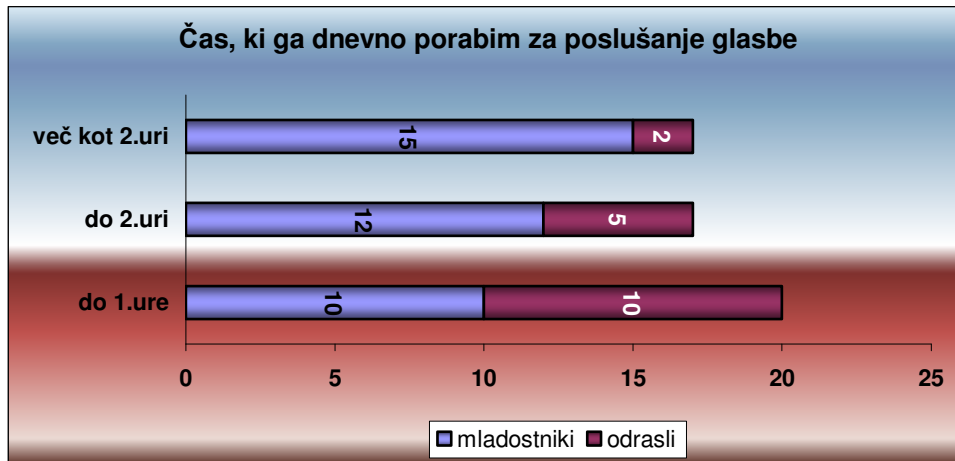
5. Ali poslušate glasbo aktivno (ob tem plešete, požete, ...), ali jo poslušate zgolj kot ozadje?

Ugotovili sva, da kar 62% mladostnikov poslušata glasbo aktivno, med tem ko odrasli poslušajo glasbo zgolj kot ozadje. Razlog med takšnimi razlikami je po

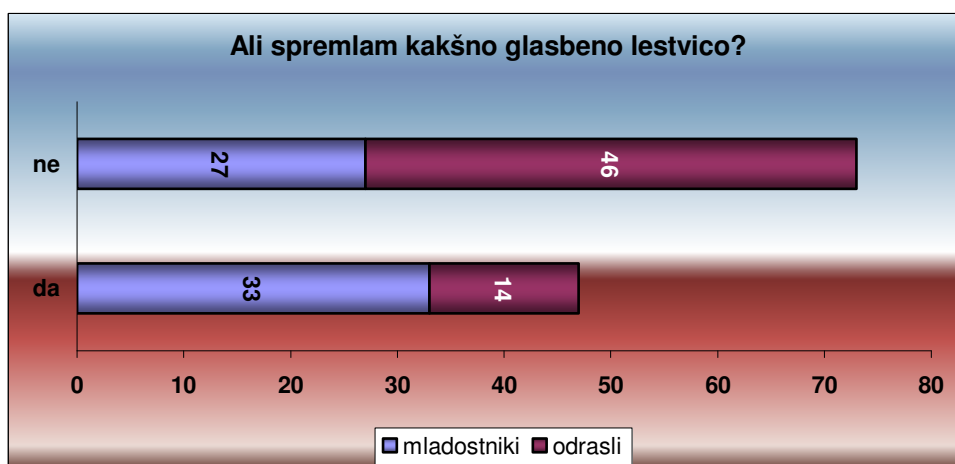
najinem mnenju v tem, da mladostnikom glasba pomeni več, saj se z glasbo identificirajo, v njej iščejo rešitve in odgovore na težave, ki jih pestijo.

6. Če glasbo poslušate aktivno, koliko časa na dan jo poslušate?

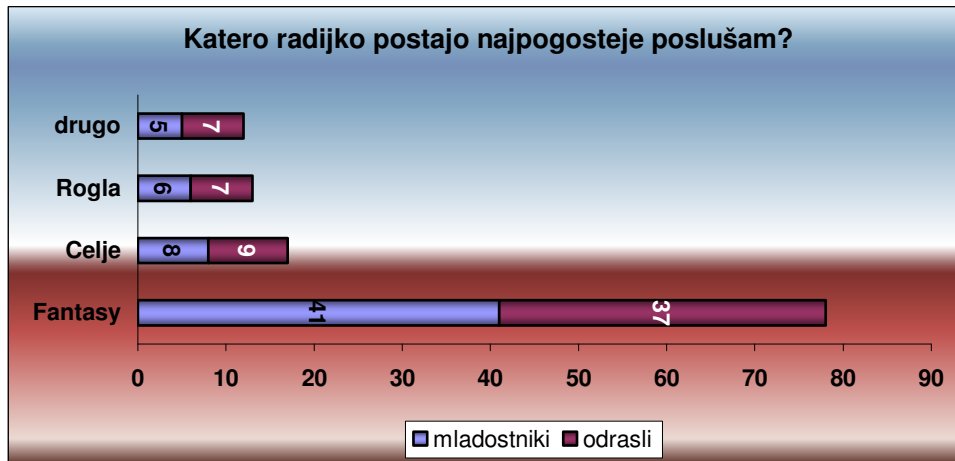
Iz grafa se da takoj ugotoviti, da mladostniki za poslušanje glasbe dnevno porabimo bistveno več časa kot starejši, saj smo kar pogostokrat na računalniku (to pozna iz lastnih izkušenj) in si kar od tam potegnemo pesmi z interneta ter jih nato poslušamo. Starejši pa poleg službe skrbijo še za gospodinjska opravila, zato dnevno porabijo manj časa za poslušanje glasbe.

7. Ali spremljate kakšno glasbeno lestvico?

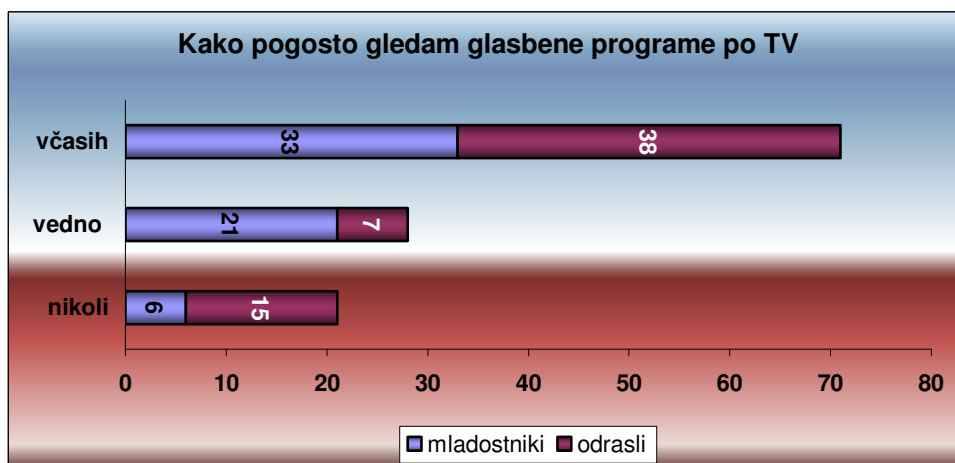
Kot sva domnevali, večina mladostnikov spremlja kakšno glasbeno lestvico, medtem, ko večina odraslih tega ne počne.

8. Katero radijsko postajo največ poslušate?

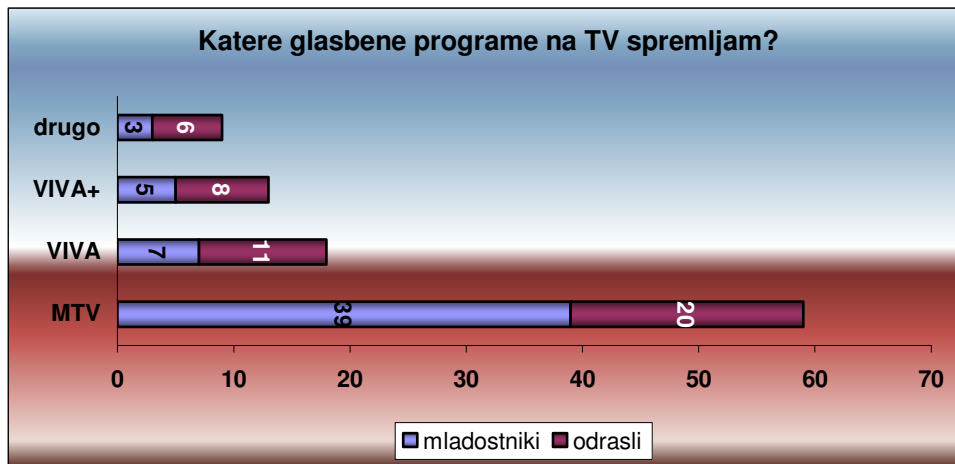
Razlika je zelo očitna. Radijska postaja, ki jo največ poslušajo tako mladostniki kot starejši, je radio Fantasy. Na drugo mesto se je uvrstil radio Celje, in čeprav se oba nahajata v središču Celja, lahko razliko med takšnimi rezultati najverjetneje pripišemo programski shemi posamezne radijske postaje. Radio Fantasy veliko več časa posveča ravno predvajanju glasbe in manj radijskim oddajam, po čemer lahko sklepamo, da ljudje na radju najraje slišijo glasbo.

9. Kako pogosto gledate glasbene programe po televiziji?

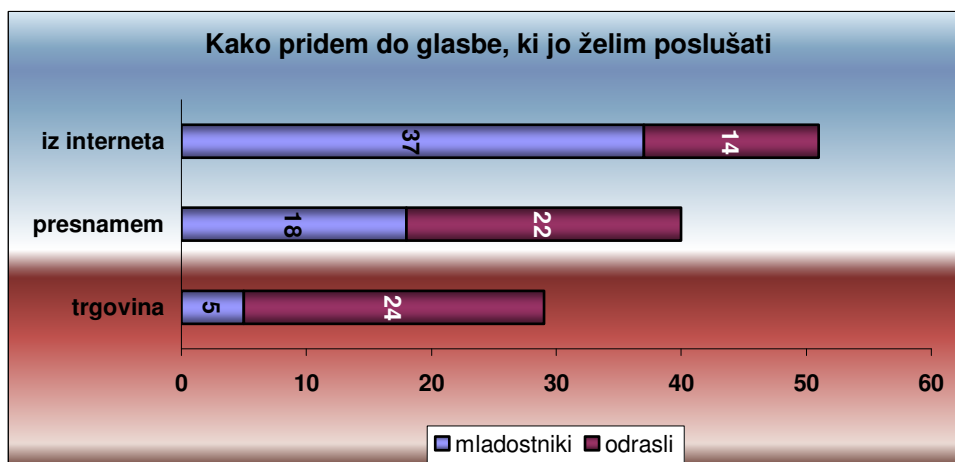
Rezultati so pokazali, da ni bistvenih razlik v gledanju glasbenih programov po TV med mlajšimi in odraslimi. Kot je razvidno iz grafa tako mladostniki kot odrasli glasbene programe spremljajo večinoma občasno. Rednih gledalcev pa je precej več med mladostniki.

10. Kateri glasbeni program na TV največ gledate?

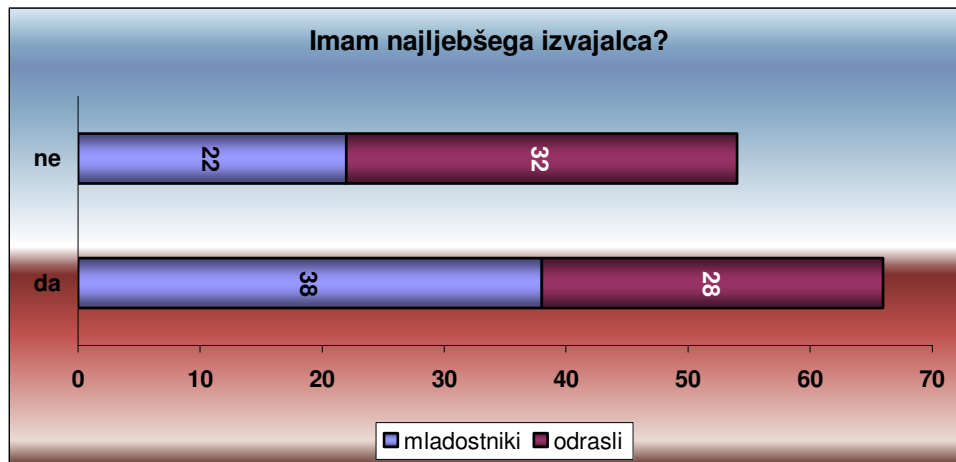
Očitno je, da je najbolj gledan glasbeni program na TV tako starejših kot mladih MTV. Sledijo mu še VIVA, VIVA+ ter drugo. Med drugo spada tudi PINK, za katerega so se odločili trije anketirani.

11. Na kakšen način pridete do glasbe, ki jo želite poslušati?

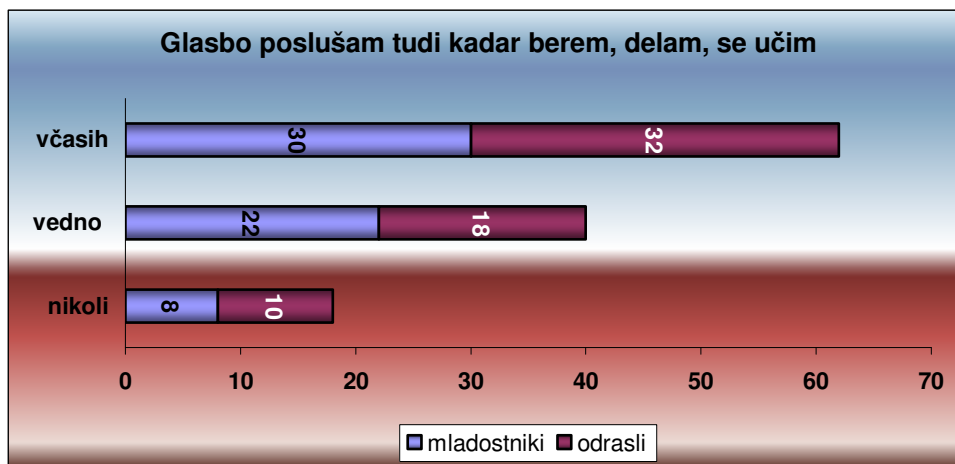
Največ mladostnikov pride do glasbe tako, da si pesmi »potegnejo« z interneta, drugače pa si jih presnamejo od prijatelja. Starejši pa rajši skočijo v glasbeno trgovino ter si kupijo zgoščenke. Te razlike se kažejo po tem, da so mlajši več na računalniku, starejši pa še zmeraj prisegajo na trgovine.

12. Ali imate svojega najljubšega glasbenega izvajalca?

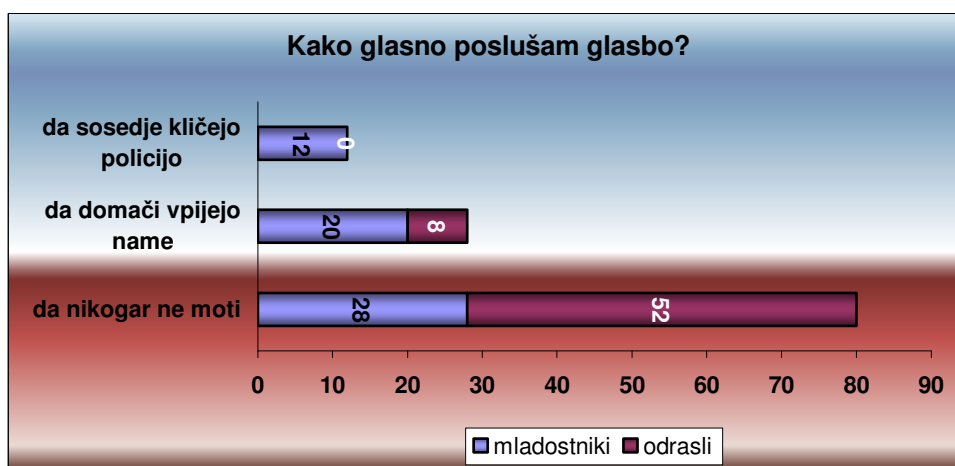
Kot vidimo ima kar precej anketiranih, tako med mladostniki, kot tudi med odraslimi, svojega najljubšega glasbenega izvajalca. Mladostniki so se sicer v večji meri opredelili kot oboževalci enega izvajalca, česar pri odraslih zaradi izredno izenačenega števila tistih, ki najljubšega izvajalca imajo in tistih, ki ga nimajo, ne moremo ravno trditi.

13. Ali poslušate glasbo, tudi ko kaj delate (učenje, branje,...)?

Iz grafa je vidno, da prav tako starejši kot mladi glasbo poslušajo takrat, kadar berejo, delajo, se učijo,... Na to vpliva njihovo počutje, razpoloženje, čustva in mišljenje.

14. Kako glasno poslušate glasbo?

Rezultati so pokazali, da večina mladih glasbo poslušata tako naglas, da nikogar nič ne moti, da domači vpijejo nanje ali pa tako, da sosedje kličejo policijo. Pri starejših pa moramo nekatere možnosti zavreči, saj so starejši bolj pametni od nas in imajo tudi več izkušenj.

5. ZAKLJUČEK

V zaključku predstavljava rezultate najinega raziskovalnega dela in sicer glede na že postavljene hipoteze. Od osmih na začetku postavljenih hipotez sva sprejeli štiri, štiri pa sva morali, glede na dobljene rezultate zavrniti.

Sprejeli sva naslednje hipoteze:

Hipoteza 4:

Mladostniki imajo svojega najljubšega glasbenega izvajalca, odrasli pa ne.

Hipoteza 6:

Mladostniki si glasbo na zgoščenkah najpogosteje »potegnejo« z interneta, medtem ko jih starejši raje kupijo v trgovinah.

Hipoteza 7:

Mladostniki poslušajo glasbo zelo naglas, odrasli pa tako, da nobenega nič ne moti.

Hipoteza 8:

Mladostniki poslušajo glasbo aktivno, odrasli pa zgolj kot ozadje.

Iz rezultatov, ki sva jih dobili z anketiranjem mladostnikov in odraslih sva sprejeli štiri na začetku postavljene hipoteze.

Glede izbire najljubšega glasbenega izvajalca o katerem govori hipoteza 4, so bili rezultati izredno tesni, tako da med njimi ni bistvene razlike. Hipotezo sva sicer potrdili, vendar pa bi lahko pri večjem vzorcu prišli tudi do drugačnih rezultatov.

Hiter tehnološki razvoj, je prinesen tudi na glasbenem področju velike spremembe. Trendu, pričakovano v večji meri sledijo mladostniki, kar uspešno izkoriščajo tudi pri pridobivanju vedno nove in nove glasbe. Potrdili sva hipotezo

6, saj večina mladostnikov do glasbe prihaja tako, da si jo »potegne« z interneta, tistih, ki si jo presnamejo od prijatelja je med mladostniki in odraslimi nekako pol pol, medtem, ko odrasli najpogosteje glasbo, ki jo želijo poslušati v obliki zgoščenk kupujejo v trgovinah.

Tudi hipotezo 7 sva sprejeli saj so odgovori na 14 vprašanje potrdili najina predvidevanja, da mladostniki glasbo v večini poslušajo precej glasneje kot odrasli.

Zadnja, hipoteza 8, ki sva jo sprejeli, bi bila pri večjem vzorcu lahko drugačna, saj so se anketiranci, tako mladostniki kot odrasli v največji meri odločali za odgovor »včasih«, ki si ga lahko razlagamo, da je odvisno od opravila, počutja in mnogih drugih dejavnikov.

Zavrnilo pa sva naslednje hipoteze:

Hipoteza 1:

Mladostniki raje poslušajo tujo glasbo, odrasli pa raje domačo glasbo.

Hipoteza 2:

Medij, ki ga tako mladostniki kot odrasli največ poslušajo je radio.

Hipoteza 3:

Mladostniki več poslušajo radio Fantasy, odrasli pa več radio Celje.

Hipoteza 5:

Mladostniki več gledajo glasbene programe po TV, odrasli pa manj manj.

Hipoteze 1.,2., 3. in 5. sva glede na dobljene rezultate zavrnilo.

Zanimivo se nama je zdelo, da tudi odrasli v veliki meri poslušajo raje tujo kot slovensko glasbo. Razlika v priljubljenosti med eno in drugo pri odraslih sicer ni tako velika in bistvena kot pri mladostnikih, pa vendar se je več odraslih anketirancev odločilo v prid tuji, kot slovenski glasbi.

Pri hipotezi 2, ki sva jo ravno tako morali zavrniti, sva bili nad rezultati presenečeni, saj tako mladostniki, kot odrasli v veliki meri največ poslušajo glasbo preko avdio naprav in ne toliko preko radia, kot sva pričakovali.

Presenečeni pa sva bili tudi nad tem, da je najbolj poslušani radio v Celju, glede na populacijo zajeto v anketo, komercialni radio Fantasy, ter, da glasbene programe na televiziji v veliki meri občasno spremljajo tako odrasli, kot mladostniki. Mladostniki, so sicer v večjem številu redni gledalci, kar pa odrasli niso.

Iz te raziskovalne naloge sva se naučili marsikaj, od iskanja podatkov, oblikovanja grafov, pa vse do pisanja na računalniku. Na začetku, tako kot večina, nisva vedeli kje začeti, a sva kmalu našli način, kako nama bo šlo delo lažje od rok.

Na koncu sva prišli do sklepa, da se mladostniki in odrasli še vedno razlikujejo v načinu poslušanja glasbe. Upava, da bo tako ostalo saj naj bi imeli tako mladi kot starejši svoj stil življenja. Dolgočasno bi verjetno bilo, da bi vsi poslušali enako glasbo.

6. LITERATURA

- ✓ Kate Castle: Najlepša knjiga o glasbi; Tržič; 1997;
- ✓ Keith Spence: Šolska enciklopedija; Tehniška založba Slovenije; Ljubljana; 1995;
- ✓ Caroline Grimshaw: Glasba; Založba Modrijan; Ljubljana; 1996;
- ✓ Glasba in glasbila: založba Mladinska knjiga; Ljubljana; 1995;
- ✓ N.Golob, T.Frelj, M.Kartin, A.Keršovan, J.Kos, J.Lenard, M.Marin: Slovenska mladinska enciklopedija Mali vedež Od pesmi do filma; Založba Mladinska knjiga; Ljubljana; 1976;
- ✓ Jane Elliott, Colin King: Moja prva enciklopedija; Tehniška založba Slovenije; Ljubljana; 1996;